

Drogová závislost opiátového typu představuje již delší dobu společenský problém v mnoha světových zemích. Závislost na návykových látkách je obtížně léčitelná, ale existují prověřené způsoby jak zmírnit její negativní společenské dopady i dopady na jednotlivce, a to především v oblasti zdravotní a sociální. V České republice funguje komplexní systém léčby osob závislých na tlumivých látkách. Jedním článkem v tomto systému je také substituční léčba, která zaznamenává pozitivní výsledky v celkové stabilizaci uživatelů heroinu. Slibuje zlepšení kvality života u léčených pacientů oproti lidem, kteří aktuálně zneužívají opiáty. Cílem diplomové práce bylo vedle podání shrnujících informací o problematice substituční léčby také popsání některých základních charakteristik substituovaných pacientů užívajících metadon nebo buprenorfin a zhodnocení jejich subjektivního vnímání kvality života.

Po představení základních pojmů spojených s drogovou závislostí, systémem její léčby a podrobným popisem substituční léčby, jejích cílů i nedostatků, následuje kvantitativní výzkum realizovaný pomocí standardizované verze dotazníku WHO. Tento výzkum popisuje kvalitu života vzorku pacientů ve čtyřech pražských substitučních programech, zkoumá vliv vybraných proměnných na kvalitu života pacientů a srovnává dosažené hodnoty se vzorkem obecné pražské populace a také skupinu pacientů substituovanou metadonem či buprenorfinem. Při vyhodnocování dat jsem postupovala dle příručky pro uživatele dotazníků WHO a pro zjištění vzájemných souvislostí jsem použila metodu vztahové analýzy.

Výsledky ukázaly, že mezi pacienty, kteří užívají metadon nebo buprenorfin není zásadní rozdíl v hodnocení kvality života. Naopak statisticky významné rozdíly se ukázaly v hodnocení kvality života a zdraví mezi muži a ženami. Na hodnocení kvality života má negativní vliv delší užívání heroinu, užívání dalších návykových látek a duševní a infekční onemocnění.